

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Lubliniec, 02.02.2022 r.

NS-HKiŚ.9011.14.2022

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi w wodociągach tworzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę, na terenie powiatu lublinieckiego za rok 2021

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu, działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) oraz w oparciu o okresowe oceny jakości wody przedstawia obszarową ocenę jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi.

POWIAT LUBLINIECKI

Do zaopatrzenia mieszkańców powiatu lublinieckiego w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi wykorzystywane są wyłącznie ujęcia wód podziemnych w liczbie 23. Dla ujmowanych wód podziemnych nie zostały określone warunki, jakim powinny odpowiadać wody podziemne ujmowane do celów wodociągowych dlatego oceniana jest

Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

 centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

tylko jakość wody podawanej do sieci wodociągowej oraz w sieci wodociągowej. Obecnie woda do spożycia rozprowadzana jest przez 26 wodociągów o różnej wydajności.

Ilość wodociągów rozprowadzających wodę:

- < 100 m³/dobę – 9 wodociągów zaopatrujących około 6401 osób,
- 100 – 1000 m³/dobę – 11 wodociągów zaopatrujących około 41066 osób,
- 1000 – 10000 m³/dobę – 2 wodociąg zaopatrujący około 26862 osób,
- Inne podmioty zaopatrujące w wodę – 4 wodociągi zaopatrujące około 2005 osób.

Pozostali mieszkańcy powiatu lublinieckiego korzystają z wody czerpanej z własnych studni przydomowych.

Podstawowe informacje o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę:

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 73 tys. osób.
- Zaopatrzenie w wodę – ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/dobę: wynosi ok. 10321.
- Na terenie powiatu zlokalizowanych jest 77 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z publicznych sieci wodociągowych.
- Producenci / dystrybutorzy wody:
 - Gmina Lubliniec – producentem wody i eksploatatorem sieci wodociągowej jest Zarząd Gospodarki Komunalnej Lokalowej i Ciepłownictwa Lubliniec:
 - liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 22760 osób,
 - ilość rozprowadzanej wody w m³/dobę: 3619,
 - na terenie gminy zlokalizowanych jest 9 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
 - Gmina Boronów – woda jest w całości kupowana od gminy Herby, eksploatacją sieci wodociągowej zajmuje się gmina Boronów:
 - liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 2967 osób,
 - ilość rozprowadzanej wody w m³/dobę: 360
 - na terenie gminy zlokalizowane są 4 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
 - Gmina Ciasna – producentem wody i eksploatatorem sieci wodociągowej jest gmina Ciasna:
 - liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 6267 osób,
 - ilość produkowanej wody w m³/dobę: 760,
 - na terenie gminy zlokalizowanych jest 7 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z publicznych sieci wodociągowych.
 - Gmina Herby – producentem wody i eksploatatorem sieci wodociągowej jest gmina Herby:
 - liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 6653 osób,
 - ilość rozprowadzanej wody w m³/dobę: 1758,70,

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

- na terenie gminy zlokalizowanych jest 11 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z publicznych sieci wodociągowych.
- Gmina Kochanowice – producentem wody i eksploatatorem sieci wodociągowej jest mgr Roman Browarski Zakład Ochrony Środowiska „HYDROTECH” z siedzibą w Dąbrowie Górniczej, ul. Al. J. Piłsudskiego 60A:
 - liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 6946 osób,
 - ilość rozprowadzanej wody w m³/dobę: 872,
- na terenie gminy zlokalizowanych jest 14 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z publicznych sieci wodociągowych.
- Gmina Koszęcin – producentem wody i eksploatatorem sieci wodociągowej jest EKO – SAN mgr inż. Ewa Fokczyńska Wodociągi, Kanalizacja i Instalacje Sanitarne z siedzibą w Lublińcu, ul. Piłsudskiego 4:
 - liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 10645 osób,
 - ilość rozprowadzanej wody w m³/dobę: 1363,6,
- na terenie gminy zlokalizowanych jest 10 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z publicznych sieci wodociągowych.
- Gmina Pawonków – część wody dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę produkowana jest przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną „Lepszy Byt”, Pawonków, ul. Spółdzielcza 1, reszta wody jest kupowana z gmin ościennych, a eksploatację sieci wodociągowych powierzono:
 - ✓ wodociąg sieciowy Pawonków, zasilany jest z ujęcia głębinowego w Kośmidrach i zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Pawonków, Kośmidry, Koszwice, Skrzydłowice, Gwoździany, Łagiewniki Wielkie – za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiedzialna jest Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Lepszy Byt”, Pawonków, ul. Spółdzielcza 1,
 - ✓ wodociąg sieciowy Łagiewniki Małe, zasilany jest z ujęcia w Bzinicy Starej - za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiedzialny jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Dobrodzieniu, ul. Piastowska 25,
 - ✓ wodociąg sieciowy Solarnia, zaopatrywany jest w wodę kupowaną od gminy Lubliniec, zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Solarnia i Lipie Śl. - za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiedzialna jako eksploatator sieci wodociągowej jest gmina Pawonków,
 - ✓ wodociąg sieciowy Lisowice - Draliny, zaopatrywany jest w wodę kupowaną od gminy Kochanowice – za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiedzialna jako eksploatator sieci wodociągowej jest gmina Pawonków.
- liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 6464 osób,
- ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/dobę – ok. 689,69,
- na terenie gminy zlokalizowanych jest 13 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z publicznych sieci wodociągowych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

- Gmina Woźniki – producentem wody i eksploatatorem sieci wodociągowych jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Tarnowskie Góry, ul. Opolska 51. Przedsiębiorstwo posiada filię w Woźnikach, ul. Rynek 11.
- liczba ludności zaopatrywanej w wodę ok. 9456 osób,
- ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/dobę – ok. 898,
- na terenie gminy zlokalizowanych jest 9 punktów kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, z publicznych sieci wodociągowych.

Informacje o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągach tworzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę

W 2021 r. kontrolą objęto 22 wodociągi na terenie powiatu, przeprowadzając 86 kontroli sanitarnych, w toku których pobrano 124 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wykonano badania próbek wody w zakresie bakteriologicznym i fizykochemicznym. W zakresie mikrobiologicznym oznaczono: bakterie grupy coli, Escherichia coli, Enterokoki, ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C, natomiast w zakresie fizykochemicznym i organoleptycznym oznaczono: akryloamid, aldrynę, amoniak, amonowy jon, antymon, arsen, azotany, azotyny, barwę, benzen, benzo(a)piren, bor, bromiany, bromoform, bromodichlorometan, chlor wolny, chlorek winylu, chloraminę, chlorki, chloroform, chrom, cyjanki, dibromochlorometan, dieldrynę, endrynę, epichlorohydrynę, epoksyd heptachloru, fluorki, glin, heptachlor, kadm, mangan, magnez, mętność, miedź, nikiel, stężenie jonów wodoru (pH), ołów, przewodność, rtęć, selen, siarczany, smak, sól, srebro, twardość ogólną, utlenialność z KMnO₄, zapach, żelazo, Σ chloranów i chlorynów Σ THM, trichloroeten, tetrachloroeten, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, 1,2 dichloroetan, Σ pestycydów, Σ WWA.

Badania próbek wody w trakcie całego 2021 roku pozwoliły stwierdzić przekroczenia w wodzie zarówno parametrów mikrobiologicznych jak i fizykochemicznych. Stwierdzone przekroczenia parametrów fizykochemicznych dotyczyły: manganu, ponadnormatywnej mętności, stężenia jonów wodoru (pH), żelaza, fluorków, zapachu. Natomiast przekroczenia parametrów mikrobiologicznych dotyczyły bakterii grupy coli oraz Enterokoków.

1. W związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi eksploatatorzy sieci wodociągowych podjęli natychmiastowe działania naprawcze w celu doprowadzenia jej jakości do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Sieci wodociągowe poddano płukaniu i dezynfekcji. Wyniki badań próbek wody pobranych po zakończeniu ww. działań potwierdziły doprowadzenie mikrobiologicznej jakości wody do wymagań ww. rozporządzenia.
- 1.1 W związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi w 2021 roku w stosunku do eksploatatora wodociągu sieciowego:

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

- Lubockie - Ostrów prowadzono 1 postępowanie administracyjne w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Enterokoki). Wydano 1 decyzję administracyjną, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności:
 - NR NS-HKiŚ.903.8.2021 z dnia 20 maja 2021 r. w której nakazano stronie:
 - poinformować odbiorców, że woda z sieci wodociągowej Lubockie - Ostrów nie nadaje się do spożycia,
 - podjąć działania naprawcze w celu doprowadzenia mikrobiologicznej jakości wody w wodociągu sieciowym Lubockie - Ostrów do wymagań stawianych wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294),
 - zapewnić odbiorcom alternatywne źródło bezpiecznej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - doprowadzić mikrobiologiczną jakość wody w wodociągu sieciowym Lubockie - Ostrów do wymagań stawianych wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294),
- 2. W związku z przekroczeniami fizykochemicznymi i organoleptycznymi (mętność, zapach, żelazo, stężenie jonów wodoru (pH)) eksploatatorzy sieci wodociągowych podjęli natychmiastowe działania naprawcze w celu doprowadzenia jej jakości do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Wyniki badań próbek wody pobranych po zakończeniu ww. działań potwierdziły doprowadzenie fizykochemicznej jakości wody do wymagań ww. rozporządzenia.
- 2.1 W związku z przekroczeniem dotyczącym manganu w sieci wodociągowej Koszęcin oraz brakiem poprawy po przeprowadzonych działaniach naprawczych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu wydał decyzję stwierdzającą do dnia 31.01.2022 r. warunkową przydatność do spożycia wody z wodociągu sieciowego Koszęcin.
- 2.2 Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w ciągu 2021 r. kwestionowano pod względem fizykochemicznym jakość 6 próbek wody pobranych z wodociągu sieciowego Pawonków, które dotyczyły fluoru. W związku z przekroczonym stężeniem fluorków w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz braku możliwości poprawy jej jakości w tym zakresie, Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej „Lepszy Byt” w Pawonkowie udzielono zgody, do dnia 17.10.2022 r., na odstępstwo od wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294) dotyczących fluorków. Do dnia 17.10.2022 r. obowiązuje decyzja nr NS-HKiŚ-432-21/19 udzielająca zgody na odstępstwo od wymagań jakim powinna odpowiadać woda przeznaczona do spożycia Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

 centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

przez ludzi w wodociągu sieciowym Pawonków, eksploatowanym przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną „Lepszy Byt”, ul. Spółdzielcza 1, 42-772 Pawonków, w zakresie zawartości w niej fluorków określając najwyższą dopuszczalną wartość kwestionowanego parametru do 2,0 mg/l.

Wszystkie gminy powiatu lublinieckiego otrzymały okresowe oceny jakości wody z wodociągów zaopatrujących mieszkańców gmin w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów

O jakości wody decydują wskaźniki mikrobiologiczne oraz fizykochemiczne. Wskaźniki mikrobiologiczne mówią o bezpieczeństwie sanitarnym.

Bakterie grupy coli uznane zostały za wskaźnik mikrobiologiczny jakości wody do picia, ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania w wodzie. Bakterie te nie powinny występować w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Z drugiej strony, obecność bakterii grupy coli w wodach z ujęć podziemnych może być wykorzystana do wskazania, że ujęcie może być podatne na zanieczyszczenie mikrobiologiczne. Obecność bakterii grupy coli w wodzie w systemie dystrybucji może być związana z zanieczyszczeniem wtórnym, do którego może dochodzić w wyniku awarii lub modernizacji instalacji wodociągowej, nieprawidłowego czyszczenia i dezynfekcji po naprawie, czy przy występowaniu przepływów wstecznych. Wykrycie obecności bakterii grupy coli w systemie dystrybucji wody może również wskazywać na rozwijanie się biofilmu na powierzchniach przewodów lub w osadach w instalacjach wodnych. Stwierdzenie ich obecności sugeruje nieodpowiednie uzdatnienie wody, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych w uzdatnionej wodzie. Test na organizmy grupy coli może być zatem wykorzystywany jako wskaźnik efektywności uzdatniania i prawidłowego stanu systemu rozprowadzającego wodę czystą. Każde wykrycie w wodzie z sieci bakterii grupy coli – bez względu na ich liczbę, powinno generować działania zmierzające do znalezienia przyczyny zanieczyszczenia i podjęcia właściwych działań naprawczych, prowadzących do szybkiego przywrócenia odpowiedniej jakości wody.

Źródło większości gatunków „paciorkowców kałowych” (Enterokoków) stanowią odchody ludzkie i zwierzęce, a pewne gatunki i podgatunki występują w materiale pochodzenia roślinnego. Paciorkowce kałowe w wodach zanieczyszczonych rozmnażają się stosunkowo rzadko. Ze względu na wysoką odporność na wysychanie, wykazują większą wytrzymałość od *Escherichia coli* i bakterii grupy coli.

Ponadnormatywna mętność wody może być spowodowana obecnością w niej gliny, ilów, związków żelaza, manganu, substancji humusowych i mikroorganizmów. Zawiesiny powodujące mętność wody mogą w istotny sposób ograniczać skuteczność ewentualnej dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmom. Widoczne zmętnienie wody może mieć także negatywny wpływ na jej akceptowalność przez konsumentów. Mętność sama w sobie

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

 centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

(np. wynikająca z zawartości substancji mineralnych w wodach podziemnych) nie zawsze stanowi zagrożenie dla zdrowia. Jest ona ważnym wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń, które mogłyby mieć wpływ na zdrowie.

Odczyn – to ilościowe stężenie jonów wodorowych, jest to cecha roztworu spowodowana obecnością charakterystycznych jonów i należy do parametrów wskaźnikowych. Woda to roztwór zawierający różne składniki, zarówno naturalne jak i wprowadzone w skutek działalności człowieka. Niski odczyn wody ma wpływ na właściwości korozyjne wody w stosunku do różnych materiałów, z których wykonane są instalacje. Przekroczenie tego parametru miało charakter incydentalny i w kolejnym badaniu już się nie powtórzyło.

Zapach należy do bardzo ważnych wskaźników jakości wody używanej do spożycia. Zapach wody może być wywołany obecnością w niej lotnych związków organicznych, gazów, produktów rozkładu substancji organicznych jak również może być ubocznym skutkiem uzdatniania wody (np. chlorowania).

Fluorki naturalnego pochodzenia, przenikające do wody z utworów geologicznych mogą w niej występować w stężeniach wyższych niż akceptowalne nie stwarzając zagrożenia ostrą toksycznością. Podstawowym możliwym następstwem korzystania z wody do spożycia o zawartości fluorków w wodzie nie przekraczających wartości 2 mg/l jest łagodna fluoroza szkliwa, której wystąpienie jest możliwe u części mieszkańców zaopatrywanych w wodę z wodociągu sieciowego Pawonków. Częstość występowania powyższych zmian może w praktyce wahać w szerokich granicach i wynosić od kilkunastu do kilkudziesięciu %, zależnie od podatności osobniczej, sposobu żywienia, stosowanych środków higieny jamy ustnej. Możliwe zmiany polegają przede wszystkim na plamkowatych przebarwieniach szkliwa oraz zmniejszeniu przejrzystości w świetle sztucznym, co w większości przypadków uchwytnie jest jedynie w badaniu stomatologicznym. Zmiany te mają charakter wyłącznie defektu kosmetycznego i nie wiążą się ze zwiększoną podatnością na próchnicę ani innymi niekorzystnymi zmianami zdrowotnymi.

Żelazo i mangan są parametrami wskaźnikowymi jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Żelazo występuje w wodach głębinowych w sposób naturalny w ilościach zależnych od budowy i składu mineralnego podłoża. Poza tym źródłem żelaza mogą być ścieki przemysłowe, korozja rur i wody kopalniane. W wodzie wodociągowej podwyższone stężenie żelaza i manganu występuje w przypadku nieprawidłowo prowadzonego uzdatniania, tzw. odżelaziania i odmanganiania. Woda zawierająca żelazo w ilościach powyżej 0,3mg/l (norma 0,2 mg/l = 200µg/l) powoduje powstawanie plam na urządzeniach sanitarnych, na pranej bieliźnie, w czasie gotowania może zmienić swe cechy fizyczne i wpływać na apetyczność potraw. Jeżeli woda zawiera zwiększone ilości żelaza, w sieci wodociągowej mogą rozwijać się nitkowate bakterie żelaziste. Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia, brak jest podstaw do określenia wartości stężenia żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia, której przekroczenie stwarzałoby zagrożenie dla zdrowia ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Mangan jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych metali występujących zwykle łącznie z żelazem. Pochodzi z resztek roślinnych z pokładów skorupy ziemskiej oraz zanieczyszczeń, głównie przemysłowych. Jego obecność w wodzie może wpływać pośrednio na powstawanie niekorzystnych zmian cech wody. Nawet w wodach o małej zawartości manganu mogą rozwijać się bakterie manganowe, które nadają jej nieprzyjemny, stęchły smak i zapach. Mangan powoduje też ciemnienie jasnych tkanin podczas prania oraz powstawanie ciemnych osadów na urządzeniach sanitarnych.

Zgodnie ze stanowiskiem Zakładu Higieny Komunalnej w sprawie znaczenia zdrowotnego podwyższonej wartości stężenia żelaza i manganu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi powodem określenia w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). dopuszczalnych stężeń żelaza i manganu nie były względy zdrowotne, lecz potrzeba zapewnienia odpowiedniej jakości wody, spełniającej oczekiwania odbiorców. Regulacje takie przyjęto jednak nie z powodu zagrożenia zdrowia ludzi w razie przekroczenia tej wartości, lecz z uwagi na fakt, że wyższe stężenia mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody (smak, zapach, barwa, mętność), która może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów.

Bibliografia:

1. <https://www.gov.pl/web/gis/normy>
2. Opinia PZH Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego z dnia 29 lipca 2019 r.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Lubliniec, 02.02.2021 r.

NS-HKiŚ.9011.14.2022

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągach nie wchodzących w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę za rok 2021

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu, działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) oraz w oparciu o okresowe oceny jakości wody przedstawia ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2021 roku w wodociągach nie wchodzących w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę, a zlokalizowanych na terenie powiatu lublinieckiego, przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych, w toku których pobrano 14 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wykonano badania próbek wody w zakresie bakteriologicznym i fizykochemicznym.

W zakresie mikrobiologicznym oznaczono: bakterie grupy coli, Escherichia coli, Enterokoki, ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C, natomiast w zakresie fizykochemicznym i organoleptycznym oznaczono: akryloamid, aldrynę, aldehyd endryny, amoniak, amonowy jon, antymon, arsen, azotany, azotyny, bar, barwę, benzen, benzo(a)piren, bor, bromiany, bromoform, bromodichlorometan, chlor wolny, chlorki, chlorek winylu, chloraminy, chloroform, chrom, cyjanki, dieldrynę, dibromochlorometan, endrynę, epoksyd heptachloru, epichlorohydrynę, fluorki, glin, heptachlor, HCB, α HCH, β HCH, γ HCH, kadm, mangan, magnez, mętność, miedź, nikiel, stężenie jonów wodoru (pH), ołów, przewodność, rtęć, selen, siarczany, smak, sól, srebro, stront, twardość ogólną, utlenialność z KMnO_4 , wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), zapach, żelazo, Σ THM, trichloroeten, tetrachloroeten, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, 1, 2 dichloroetan, Σ chloranów i chlorynów, pestycydy chloroorganiczne, Σ pestycydów.

Producenci wody.

1. Wodociąg sieciowy zasilający w wodę Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu zlokalizowany przy ul. Grunwaldzkiej 48.
2. Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby jest właścicielem sieci wodociągowej zasilającej zakład produkcyjny Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1 42-284 Herby.
3. Zakład Karny w Sierakowie Śl., ul. Cegielniana 13, 42-793 Ciasna jest eksploatatorem sieci wodociągowej zasilającej ww. zakład.

Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

4. Biopolonia Spółka z o.o. Spółka komandytowo-akcyjna, ul. Gruszowa 47 42-215 Częstochowa jest właścicielem sieci wodociągowej zasilającej zakład produkcyjny zlokalizowany w Woźnikach przy ul. Cegielnianej 19.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody.

Wodociąg sieciowy zasilający w wodę Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu - woda pochodzi z głębinowych ujęć i poddawana jest uzdatnianiu: odżelazianiu.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 108 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg zaopatruje ok. 1313 osób

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody.

Wodociąg sieciowy zasilający w wodę firmę Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby.

Woda pochodzi z głębinowego ujęcia i poddawana jest procesom uzdatniania: napowietrzaniu, odżelazianiu i odmanganianiu w stacji uzdatniania wody na terenie zakładu.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 59 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg zaopatruje ok. 50 osób.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody.

Wodociąg sieciowy zasilający w wodę Zakład Karny w Sierakowie Śl., ul. Cegielniana 13

Woda pochodzi z głębinowego ujęcia i nie wymaga uzdatniania.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 106,7 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg zaopatruje ok. 572 osób.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody.

Wodociąg sieciowy zasilający w wodę zakład Biopolonia Spółka z o.o. Spółka komandytowo-akcyjna, ul. Gruszowa 47, 42-215 Częstochowa – Oddział: 42-289 Woźniki ul. Cegielniana 19.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 74 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg zaopatruje ok. 70 osób.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Podstawowe informacje o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę oraz działania naprawcze prowadzone przez właścicieli sieci wodociągowych:

Urządzenia wodociągowe nie wchodzące w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę są eksploatowane przez właścicieli, którzy są odpowiedzialni za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody w urządzeniach wodociągowych nie wchodzących w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

1. wodociąg sieciowy zasilający w wodę Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu – na terenie zakładu zlokalizowane są 3 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2021 roku pobrano w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej 12 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w ciągu 2021 r. kwestionowano pod względem fizykochemicznym jakość 1 próbki wody (mętność). W związku z przekroczeniem fizykochemicznym eksploatator podjął natychmiastowe działania naprawcze, które przyniosły oczekiwany rezultat. Wyniki badań próbek pobranych po działaniach naprawczych potwierdziły doprowadzenie jakości wody do wymagań ww. rozporządzenia.
2. wodociąg sieciowy zasilający w wodę firmę Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby - na terenie zakładu zlokalizowane są 2 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2021 roku pobrano, w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej 4 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego eksploatowanego przez Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby.
3. wodociąg sieciowy zasilający w wodę Zakład Karny w Sierakowie Śl., ul. Cegielniana 13 - na terenie Zakładu Karnego zlokalizowane są 2 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2021 roku pobrano do badań w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej 8 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego eksploatowanego przez Zakład Karny w Sierakowie Śl. Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w ciągu 2021 r. kwestionowano pod względem fizykochemicznym jakość 1 próbki wody (nikiel). W związku z przekroczeniem fizykochemicznym eksploatator podjął natychmiastowe działania naprawcze, które przyniosły oczekiwany rezultat. Wyniki badań próbek pobranych po działaniach naprawczych potwierdziły doprowadzenie jakości wody do wymagań ww. rozporządzenia.
4. wodociąg sieciowy zasilający w wodę zakład Biopolonia Spółka z o.o. Spółka komandytowo-akcyjna, ul. Gruszowa 47, 42-215 Częstochowa – Oddział: 42-289 Woźniki ul. Cegielniana 19 na terenie zakładu zlokalizowane są 3 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2021 roku pobrano do badań w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej 12 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W LUBLIŃCU

42-700 Lubliniec, ul. Dworcowa 17

☎ centr. (34) 356-32-85, 356-26-74 ✉ psse.lubliniec@pis.gov.pl www.gov.pl/web/psse-lubliniec

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) kwestionowano pod względem fizykochemicznym jakość 2 próbek wody (mętność i zapach). Eksploatator podjął natychmiastowe działania naprawcze, które przyniosły oczekiwany rezultat. Przeprowadzono ponowne badanie, które potwierdziło skuteczność ww. działań.

Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

Pomimo stwierdzenia w próbkach wody parametrów fizykochemicznych w wartości wyższej od dopuszczalnej nie odnotowano przypadków reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

Prowadzone postępowania administracyjne.

W 2021 roku w stosunku do eksploatatorów wodociągów nie prowadzono postępowania administracyjnego w zakresie jakości wody.

Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

O jakości wody decydują wskaźniki mikrobiologiczne oraz fizykochemiczne. Wskaźniki mikrobiologiczne mówią o bezpieczeństwie sanitarnym.

Ponadnormatywna mętność wody może być spowodowana obecnością w niej gliny, ilów, związków żelaza, manganu, substancji humusowych i mikroorganizmów. Zawiesiny powodujące mętność wody mogą w istotny sposób ograniczać skuteczność ewentualnej dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmom. Widoczne zmętnienie wody może mieć także negatywny wpływ na jej akceptowalność przez konsumentów. Mętność sama w sobie (np. wynikająca z zawartości substancji mineralnych w wodach podziemnych) nie zawsze stanowi zagrożenie dla zdrowia. Jest ona ważnym wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń, które mogłyby mieć wpływ na zdrowie.

Zapach należy do bardzo ważnych wskaźników jakości wody używanej do spożycia. Zapach wody może być wywołany obecnością w niej lotnych związków organicznych, gazów, produktów rozkładu substancji organicznych jak również może być ubocznym skutkiem uzdatniania wody (np. chlorowania).

Wyższe stężenie niklu w wodzie może występować na skutek przenikania z armatury wodociągowej oraz przedostawania się do wody z naturalnych bądź przemysłowych odkładów. Nadmiar niklu w organizmie może skutkować zaburzeniami układu trawiennego i uczuleniami. Ponadto w przypadku stwierdzonego uczulenia, obecność niklu w wodzie wodociągowej może aktywować nawrót zmian lub nasilać wcześniej istniejące objawy.

Bibliografia:

1. <https://www.gov.pl/web/gis/normy>
2. [1. http://www.higienawody.wsse.katowice.pl/ramki/metale.html](http://www.higienawody.wsse.katowice.pl/ramki/metale.html)

Ocenę jakości wody wydaje się w celu poinformowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.